

www.ketab.ir

www.ketab.ir

www.ketab.ir

سرشناسه	فهیمی، مصطفی، ۱۳۴۸-
عنوان و نام پدیدآور	مراسم و احکام پس از مرگ / مصطفی فهیمی.
مشخصات نشر	قم: نصایح، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۷۰ ص: ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۵۳۲-۳۰۲-۶-
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	تشییع و تدفین، مراسم -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	Funeral rites and ceremonies -- Religious aspects -- Islam:
موضوع	تشییع و تدفین، مراسم -- جنبه‌های قرآنی
موضوع	Funeral rites and ceremonies -- Qur'anic teaching:
موضوع	تشییع و تدفین، مراسم -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام -- احادیث
موضوع	Funeral rites and ceremonies -- Hadiths:
رده بندی کنگره	BP۲۵۸/۸:
رده بندی دهکی	۲۹۷/۷۲۴:
شماره کتابشناسی ملی	۵۹۱۵۰۹۱:

مراسم و احکام پس از مرگ

ناشر: نصایح

مؤلف: مصدافی فهیمی

نوبت چاپ: اول / زمستان ۱۳۹۸

تعداد صفحه: ۷۰ صفحه | رقعی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۲-۳۰۲-۶-

قیمت: ۹۵۰۰ تومان

تلفن سفارشات: (۰۲۵)۳۱۶۵۶

کلیه حقوق متعلق به مؤلف می‌باشد.

ارتباط با مؤلف: ۰۹۱۲۳۵۱۸۶۴۹

مراسم و احکام پس از مرگ

مصطفی فهیمی

www.ketab.ir

با سلام و صلوات به پیشگاه منجی عالم بشریت حضرت
ولی عصر (عج)

و با در خواست رحمت و مغفرت از خداوند مهربان به روح
پرنور بی‌انگزار انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (ره) و
شهادت گرانقدر اسلام، پدر، مادر و تمام گذشتگان از زادگاه
عزیزم جامک این کتاب را به روح آن مرغان باغ ملکوت
تقدیم می‌کنم.

ماهم گذشتگان فردا هستیم...

امروز که هستیم با صلوات و فاتحه و خیرات

یادی کنیم از گذشتگان

تا فردا نیز دیگران یادی کنند از ما

از شما خواننده عزیز در خواست دارم جهت شادی

روحشان و اموات خودتان فاتحه ای نثار کنید

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۱	مقدمه
۱۳	بخش اول: سوگواری و مجالس ترحیم
۱۵	مراسم و مجالس ترحیم
۱۵	اهمیت تسلی دادن و دلداری به مصیبت‌زدگان
۱۶	تسلی و دلداری در قرآن
۲۱	تسلی و دلداری در روایات
۲۲	تسلی و دلداری از دیدگاه عاطفی
۲۳	بهترین شیوه تسلیت
۲۴	لزوم مراعات حال صاحبان عزا
۲۷	صرف هزینه اطعام در امور خیر
۲۸	اسراف و ریخت و پاش در مراسم های ختم
۲۹	ریشه های اسراف
۲۹	۱. خود نمایی
۳۰	۲. باز یافتن شخصیت سرکوب شده
۳۱	نمونه‌هایی از اسراف در مراسم ها
۳۱	۱. نبرهای ترحیم برای شادی روح اموات
۳۱	۲. چشم و همچشمی و تجمل‌گرایی
۳۲	۳. مکان دفن

- ۳۲ ۴. سنگ قبر.....
- ۳۳ ۵. هزینه ها در مداحی ها.....
- ۳۳ ۶. تاج گل در قبرستانها.....
- ۳۳ ۷. سر و صدا.....
- ۳۴ تصحیح رسم های غلط.....
- ۳۵ سفارش مهم.....
- ۳۵ بهترین عمل.....
- ۳۵ هدیه اعمال نیک برای روح متوفی.....
- ۳۶ نکات کلیدی شرفات مراسم ختم.....
- ۳۶ ۱. اطلاع رسانی مناسب میهمانان.....
- ۳۶ ۲. انتخاب مکان مناسب.....
- ۳۷ ۳. تدارک برای پذیرایی.....
- ۳۷ ۴. انتخاب سخنران و مداح.....
- ۳۹ بخش دوم: احکام بعد از مرگ.....
- ۴۲ غسل و کفن و نماز و دفن میت.....
- ۴۴ کیفیت غسل میت.....
- ۴۸ احکام کفن میت.....
- ۵۱ احکام حنوط.....
- ۵۳ احکام نماز میت.....
- ۵۵ دستور نماز میت.....

- ۵۸..... مستحبات نماز میت
- ۵۹..... احکام دفن
- ۶۲..... مستحبات دفن
- ۶۳..... تلقین میت
- ۶۷..... نماز وحشت
- ۶۸..... نبش قبر

پیشگفتار

در ۱۵ تیرماه ۱۳۹۷ شمسی، به جهت آسمانی شدن پدر (کربلایی ذبیح ا...)، و اول اسفند ۱۳۸۸ شمسی، غم از دست دادن مادر، حقیر را به این اندیشه فرو برد تا در مورد برگزاری مراسم‌های ختم و اصراف‌هایی که گاهی اوقات اتفاق می‌افتد، برگی را به یادگار از خود به جای گذارم.

شکر و سپاس فراوان خدای را که توفیق عنایت فرمود تا این بنده حقیر در حد بضاعت خویش قدمی ناچیز در عرصه وسیع علم بردارم.

مطالب کتاب با زبانی ساده و گویا و بنا بر همین از پرداختن به توضیحات اضافی گردآوری شده است، تا ضمن فهم بهتر، از حجیم شدن غیر ضروری آن اجتناب گردد.

هدف از گردآوری این مجموعه کمک به اجرای سنت صحیح و پسندیده و اصلاح سنت‌های غلط و ناپسند می‌باشد. امید است این مجموعه بتواند راهگشایی هر چند ناچیز در عرصه مسائل اجتماعی باشد.

شایسته است از حضرت حجت الاسلام والمسلمین آقای سید محمد رضا آل ایوب و صاحب نظران این عرصه همچنین سایر عزیزانی که همواره مشوق و راهنمای اینجانب بودند، تشکر و قدردانی بعمل آورم.

مصطفی فهیمی

شهریورماه ۱۳۹۸ هـ. ش

مطابق با اول محرم الحرام ۱۴۴۲ هـ. ق

www.ketab.ir

مقدمه

به نام خداوند جان و خرد

سوگواری برای عزیز از دست رفته از زمان های بسیار دور در ایران، مانند تمامی فرهنگ های دیگر رایج بوده و هست و اکثر این مراسم ها در طول زمان به شکل اولیه خود باقی مانده و تغییرات اندکی در آنها صورت گرفته است. مراسم سوگواری از زمان خاکسپاری متوفی شروع شده و گاه تا یک سال به طول می انجامد و طی برنامه های مختلف بستگان متوفی یاد او را زنده نگه داشته و برای او خیرات می فرستند.

آنچه در پی می آید اشاره ای گذراست به نحوه مراسم و احکام فقهی پس از مرگ ، که با بهره گیری از آیات و روایات به این موضوع پرداخته شده است.